

**CONSEIL DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 1997-1998

4 NOVEMBRE 1997

PROJET D'ORDONNANCE

modifiant l'ordonnance
du 27 avril 1995
relative à la sauvegarde et
à la protection de la nature

RAPPORT

fait au nom de la commission
de l'environnement,
de la conservation de la nature,
et de la politique de l'eau

par Mme Françoise CARTON de WIART (F)

Ont participé aux travaux de la Commission:

Membres effectifs : Mme Françoise Carton de Wiart, MM. Stéphane de Lobkowicz, Michel Hecq, François Roelants du Vivier, Mme Françoise Schepmans, M. Philippe Smits, Mmes Ghislaine Dupuis, Andrée Guillaume-Vanderroost, MM. Joseph Parmentier, Mahfoudh Romdhani, Mme Béatrice Fraiteur, MM. Alain Adriaens, Jan Béghin.

Voir :

Document du Conseil :

A-198/1 - 96/97 : Projet d'ordonnance.

**BRUSSELSE
HOOFDSTEDELIJKE RAAD**

GEWONE ZITTING 1997-1998

4 NOVEMBER 1997

ONTWERP VAN ORDONNANTIE

tot aanvulling van
de ordonnantie van 27 april 1995
betreffende het behoud en de
bescherming van de natuur

VERSLAG

uitgebracht namens de commissie
voor leefmilieu,
natuurbehoud
en waterbeleid

door mevr. Françoise CARTON de WIART (F)

Hebben aan de werkzaamheden deelgenomen:

Vaste leden : mevr. Françoise Carton de Wiart, de heren Stéphane de Lobkowicz, Michel Hecq, François Roelants du Vivier, mevr. Françoise Schepmans, de heer Philippe Smits, mevrouw Ghislaine Dupuis, Andrée Guillaume-Vanderroost, de heren Joseph Parmentier, Mahfoudh Romdhani, mevr. Béatrice Fraiteur, de heren Alain Adriaens, Jan Béghin.

Zie :

Stuk van de Raad :

A-198/1 - 96/97 : Ontwerp van ordonnantie.

1. Exposé du Ministre

Le projet d'ordonnance modifiant l'ordonnance du 27 avril 1995 relative à la sauvegarde et à la protection de la nature témoigne de la volonté de mener une politique efficace des espaces verts dans un double objectif de protection de la nature dans le milieu urbain et d'amélioration des conditions de convivialité pour les usagers de ces espaces verts.

Afin de mener à bien cette politique, il s'avère nécessaire de permettre au Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale d'arrêter un règlement de parc applicable aux parcs, jardins, squares, espaces verts et autres terrains non bâtis gérés par la Région et accessibles au public.

Dans ce but, l'article 2 du projet d'ordonnance introduit un article 34bis dans l'ordonnance sur la sauvegarde et la protection de la nature. Cet article habilite le Gouvernement à arrêter un règlement régional de parc applicable aux parcs, jardins, squares, espaces verts et terrains non bâtis gérés par la Région de Bruxelles-Capitale. Il détermine par ailleurs les grandes lignes de ce règlement :

1. les conditions et les heures d'ouverture et de fermeture ;
2. les conditions d'accès du public ;
3. les comportements obligatoires ou prohibés ;
4. les règles relatives à la tenue de manifestations ou réunions ;
5. les règles applicables à la surveillance des parcs.

Parmi les compétences que détiennent les fonctionnaires et agents chargés de la constatation des infractions en vertu de l'article 40 de l'ordonnance du 27 avril 1995, le projet d'ordonnance prévoit qu'ils pourront désormais procéder à des contrôles d'identité et, au besoin, expulser les fauteurs de troubles des parcs. En cas de contravention au règlement du parc, une amende pourra par ailleurs être infligée.

Les espaces verts et parcs gérés par la Région de Bruxelles-Capitale n'étant actuellement plus soumis à aucune réglementation particulière, il est ainsi remédié au vide juridique qui existait jusqu'ici face à certains comportements peu respectueux de la faune, de la flore, du mobilier de ces parcs et de leurs usagers.

En effet, l'ordonnance du 27 avril 1995 ayant abrogé en grande partie la loi du 12 juillet 1973 sur la conservation de la nature, la base légale pour les règlements de gestion des parcs avait disparu par la même occasion.

1. Uiteenzetting van de Minister

Het ontwerp van ordonnantie tot wijziging van de ordonnantie van 27 april 1995 betreffende het behoud en de bescherming van de natuur heeft tot doel een efficiënt beleid inzake groene ruimten te voeren. Dit beleid wil twee doelstellingen halen : eerst de natuur in het stadsmilieu beschermen en ten tweede, de gebruiksvoorwaarden voor de bezoekers van deze groene ruimten verbeteren.

Voor het voeren van een deugdelijk beleid op dit gebied blijkt het nodig om de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ertoe te machtigen een parkreglement vast te stellen dat van toepassing is op de parken, tuinen, plantsoenen, groene ruimten en andere onbebouwde terreinen die door het Gewest worden beheerd en voor het publiek toegankelijk zijn.

Hiertoe wordt een artikel 34bis in de ordonnantie betreffende het behoud en de bescherming van de natuur door artikel 2 van het ontwerp van ordonnantie ingevoegd. Dit artikel machtigt er de Regering toe een gewestelijk parkreglement vast te stellen dat van toepassing is op de parken, tuinen, plantsoenen, groene ruimten en onbebouwde terreinen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden beheerd. Dit artikel bepaalt overigens de grote lijnen van dit reglement :

1. de openings- en sluitingsvoorwaarden en -uren ;
2. de toegangsvoorwaarden voor het publiek ;
3. de verplichte of verboden gedragingen ;
4. de organisatie van manifestaties of bijeenkomsten ;
5. het toezicht.

De bevoegdheden waarover de ambtenaren beschikken die krachtens artikel 40 van de ordonnantie van 27 april 1995 overtredingen moeten vaststellen, worden ingevolge dit ontwerp van ordonnantie aangevuld in die zin dat ze voortaan identiteitscontroles mogen uitvoeren en zo nodig de onruststokers het park uitzetten. Bij overtreding van het parkreglement kan bovendien een boete worden opgelegd.

Er gold tot nu toe geen speciaal reglement voor de groene ruimten die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden beheerd. Door deze ordonnantie wordt een juridische leemte opgevuld ten overstaan van bepaalde gedragingen die bijzonder milieu-onvriendelijk waren tegenover de fauna, de flora, de uitrusting van die parken en de gebruikers ervan.

Aangezien de wet van 12 juli 1973 op het natuurbehoud grotendeels werd opgeheven door de ordonnantie van 27 april 1995, bestond er hierdoor geen enkele wettelijke grondslag meer voor het volgens regelingen beheren van parken.

L'ordonnance et le futur arrêté "Règlement de parc" constituent la réponse adéquate à apporter aux problèmes divers de protection du patrimoine naturel et du mobilier face aux nuisances et dégradations provoquées par exemple par les chiens, les vélos, les cyclomoteurs, le vandalisme, les graffitis, le vol de végétaux, la malpropreté, ...

Le pouvoir de contrainte dont disposeront les agents et fonctionnaires chargés de la constatation des infractions constitue en outre un gage de l'efficacité des règlements de gestion des parcs.

Enfin, on ne saurait trop souligner l'intérêt, en termes d'économie sur les coûts afférents à la gestion des parcs, de disposer d'outils adéquats instaurant des règles pour les usagers de ces parcs, ainsi qu'une surveillance du respect de ces règles.

Le Conseil de l'Environnement a rendu le 24 mars 1997 un avis favorable à l'unanimité sans émettre la moindre objection.

Quant au Conseil d'Etat, il a rendu son avis le 26 juin 1997. Les remarques du Conseil d'Etat, vous l'aurez constaté surtout en des remarques légistiques et formelles. Le projet d'ordonnance adopté par le Gouvernement et qui est soumis à votre attention tient compte de toutes ses observations.

Sur le plan pratique, le ministre tient également à souligner que ces nouveaux instruments juridiques constituent une condition nécessaire pour assurer la réforme qui a été entreprise dans l'organisation des équipes de gardiennage de l'IBGE.

Le ministre a en effet initié, en collaboration avec les responsables de l'IBGE, une réforme basée sur trois axes principaux :

1. La redéfinition du rôle de gardien de parc qui, hormis son rôle d'agent de sécurité, assure désormais des fonctions pluridisciplinaires mieux adaptées aux nécessités de terrain. Il s'agit des rôles d'information du public, de contact social privilégié, d'aide de première urgence (formation de secouriste) et lorsque cela se justifie, de guide touristique. Par leur présence, les gardiens contribuent ainsi de façon notable à augmenter le sentiment de sécurité et de convivialité des usagers des parcs régionaux.
2. Une meilleure adéquation entre la fréquentation, la «typologie» de fréquentation et l'effectif de gardiens présents. Selon la localisation, la taille, le voisinage social et les moments considérés, les besoins relatifs au gardiennage peuvent être extrêmement différents. Sur la base de ce constat, la nouvelle organisation mise en place a consisté en un renforcement significatif des prestations pendant les week-ends et jours fériés, un effectif accru dans les parcs les plus sujets au vandalisme, en

De ordonnantie en het toekomstige besluit « Parkreglement » zijn een voortreffelijk antwoord op de problematiek inzake bescherming van het natuurlijk erfgoed en zijn uitrusting ten overstaan van de hinderlijke beschadiging te wijten aan honden, fietsen, bromfietsen, het verneuzelijkt, graffiti's, het bestelen van planten en andere smerigheden,....

Bovendien, de machtiging verleend aan de ambtenaren belast met de vaststelling van de overtredingen om als dwingende macht op te treden, is de waarborg voor de doeltreffende toepassing van het parkreglement .

Ten slotte dient inzake besparingen op de kosten gebonden aan het parkbeheer het belang te worden onderstreept van het benutten van de geschikte middelen om een regeling op te leggen bij de parkbezoekers en erop toe te zien dat die regeling wel nageleefd wordt.

De Raad voor het Leefmilieu heeft op 24 maart 1997 een voor eensluidend advies uitgebracht zonder enige opmerking.

De Raad van State heeft zijn advies op 26 juni 1997 uitgebracht. U zal wel bemerkt hebben dat de aanmerkingen van de Raad van State voornamelijk betrekking hadden op de legistiek of de vorm. Het voorgelegd ontwerp van ordonnantie goedgekeurd door de Regering heeft al die aanmerkingen overgenomen.

Praktisch gezien wil ik er tevens op wijzen dat deze nieuwe juridische instrumenten noodzakelijk zijn om een grondslag te verlenen aan de hervorming van de bewakingsdienst van het BIM die onlangs werd aangevat.

Ik wil inderdaad die dienst in samenwerking met de verantwoordelijken van het BIM hervormen op grond van drie hoofdlijnen :

1. De rol van parkbewaker herbepalen; buiten zijn rol als veiligheidsfactor zal hij multidisciplinaire taken krijgen die beter aangepast zijn aan de noden te velde. Het gaat onder meer om een rol van informatieverstrekking bij het publiek, van bevoorrech sociaal contact, eerste hulp bij ongelukken (opleiding als EHBO'er) en in voorkomend geval, als toeristische begeleider. De parkbewaker draagt door zijn aanwezigheid aanzienlijk bij tot een toegenomen veiligheids- en gezelligheidsgevoel bij de gewestelijke parkbezoekers.
2. Het bezoek, alsook « de gebruikelijke typische bezoekers » beter aanpassen aan het aantal aangestelde parkbewakers die aanwezig moeten zijn. Eigenlijk kan de noodzakelijke bewaking heel wat verscheidenheid vertonen naargelang de vestiging, de omvang, de sociale omgeving en het ogenblik waarop het zich opdringt. Op grond hiervan heeft de herinrichting van de dienst zich toegespitst op een beduidende versterking van de prestaties tijdens de weekeinden en de feestdagen, meer per-

la création d'une nouvelle structure hiérarchique assurant une autonomie plus grande des équipes qui agissent ainsi avec une meilleure souplesse et enfin, en la mise sur pied d'équipes mobiles capables d'intervenir très rapidement, à la demande, sur un territoire étendu.

3. Enfin, le troisième axe consistait à doter l'ensemble de ces agents d'un pouvoir légal reposant sur un règlement de parc adapté à la situation actuelle. L'ordonnance présentée ce jour constitue le maillon essentiel à mettre en place pour atteindre ce but. Si cette ordonnance est approuvée par le Conseil de la Région de Bruxelles-Capitale, un projet d'arrêté relatif au Règlement de parc dans la Région de Bruxelles-Capitale sera pris en application du nouvel article 34bis de l'ordonnance sur la sauvegarde et la protection de la nature.

Il est évident que ces trois axes sont complémentaires et interdépendants. Les deux premiers étant déjà mis en place, l'optimisation du système ne se réalisera que lorsque le troisième axe, c'est-à-dire l'assise légale nécessaire, aura été activé.

2. Discussion générale

Mme Béatrice Fraiteur souligne que l'ordonnance relative à la sauvegarde et à la protection de la nature visait à recentrer des législations éparses.

Des choses l'inquiètent. D'une part, elle se demande où en est le gouvernement dans la réalisation du code de l'environnement.

En ce qui concerne le projet d'ordonnance en lui-même, elle constate que le règlement s'appliquera à tous les parcs. Elle ne voit cependant pas très clairement où se situent les plaines de jeux.

Enfin, les pénalités pour les personnes qui ne respecteraient pas le règlement dans un lieu public ouvert à tout le monde font un peu peur à la députée.

M. Alain Adriaens regrette que le Conseil d'Etat constate dans son avis que la rédaction du projet d'ordonnance ait été particulièrement négligée; le gouvernement devrait éviter ces remarques désobligeantes en peaufinant mieux ses projets.

Le Conseil d'Etat estime utile de préciser les termes d'espaces verts (et de zones vertes).

Il souhaiterait que le ministre précise quels types d'espaces sont pris en considération.

soneelsleden in de parken die het meest te kampen hebben met vernielzucht, een nieuwe hiërarchische indeling met het oog op een zelfstandiger en soepeler optreden van de ploegen en ten slotte, de totstandkoming van ploegen die zich heel vlug kunnen verplaatsen om op aanvraag zo spoedig mogelijk in te grijpen binnen een uitgestrekt grondgebied.

3. Ten slotte bestond de derde hoofdlijn erin al deze personeelsleden een wettelijke macht te verlenen al steunend op een parkreglement dat de huidige toestand op trefende wijze weergeeft. De voorgelegde ordonnantie vormt een wezenlijke aanzet om die doelstelling te halen. Als de Brusselse Hoofdstedelijke Raad deze ordonnantie stemt, dan wordt er een ontwerp van besluit betreffende het Parkreglement in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest vastgesteld met toepassing van het nieuw artikel 34bis van de ordonnantie betreffende het behoud en de bescherming van de natuur.

Het spreekt voor zich dat deze drie krachtlijnen elkaar aanvullen en nauw met elkaar verbonden zijn. De eerste twee zijn thans ten uitvoer; het gehele stelsel zal pas optimaal werken zodra de derde krachtlijn wordt verwezenlijkt, met name het verlenen van de nodige wettelijke grondslag.

2. Algemene bespreking

Mevrouw Béatrice Fraiteur wijst erop dat de ordonnantie betreffende het behoud en de bescherming van de natuur afzonderlijke wetgevingen wou versmelten.

Twee zaken baren haar zorgen. Enerzijds wil ze weten hoever de Regering opgeschoten is met het opstellen van het Milieuwetboek.

Wat het ontwerp van ordonnantie zelf betreft, stelt ze vast dat de regeling op alle parken van toepassing zal zijn. Ze vraagt zich echter af hoe de zaken liggen wat de speelplein betreft.

Ten slotte boezemen de straffen voor degenen die de regelgeving op een voor het publiek toegankelijke plaats zouden overtreden, haar enigszins angst in.

De heer Alain Adriaens betreurt dat de Raad van State in zijn advies vaststelt dat er bijzonder weinig zorg is besteed aan de opmaak van het ontwerp van ordonnantie. De Regering zou dergelijke weinig lovende opmerkingen moeten vermijden door de opmaak van haar ontwerpen beter te verzorgen.

In zijn advies raadt de Raad van State aan de begrippen «groene ruimten» (en groenzones) nader te bepalen.

Hij wenst dat de minister preciseert over welke typen ruimten het gaat.

Les commissaires pourraient-ils prendre connaissance du règlement de parc?

Enfin, en ce qui concerne l'article 5 du projet d'ordonnance réservé à la codification, le commissaire estime qu'il s'agit d'un article bien lourd dans un texte aussi léger. Est-ce bien nécessaire? La volonté de certains juristes au Cabinet du ministre est de faire aboutir au plus vite le code de l'environnement; pour lui, il ne s'agit pas d'une urgence.

Mmes Françoise Schepmans et Françoise Carton de Wiart souhaitent que l'avis du Conseil de l'environnement soit annexé au rapport.

Le président n'y voit pas d'inconvénient. Cet avis signale que l'avant-projet d'ordonnance a été approuvé à l'unanimité du Conseil de l'environnement.

En ce qui concerne le code de l'environnement, le ministre souligne qu'un travail légistique d'une telle ampleur ne peut se faire rapidement. Il rappelle que lors d'un débat précédent, le même député était intervenu pour relever la lenteur du travail du Conseil d'Etat.

Il signale toutefois que les titres I à V du code de l'environnement sont soumis pour avis au Conseil de l'environnement, ainsi qu'au Conseil économique et social de la Région de Bruxelles-Capitale. Le ministre attend leurs observations.

Il lui semble tout à fait légitime de signaler - en fin d'ordonnance - le principe de la codification comme il l'a fait dans d'autres projets d'ordonnance.

En ce qui concerne la définition des espaces verts et des zones de jeux, le ministre renvoie aux commentaires de l'article 2. Il signale par ailleurs que des définitions en la matière se trouvent également au PRD, ainsi qu'au plan de secteur.

Le ministre souligne qu'il n'est pas de pratique juridique de définir ces notions chaque fois qu'on s'y réfère.

M. François Roelants du Vivier signale à l'attention de la députée que les paragraphes 4 et 5 du commentaire de l'article 2 sont très clairs à cet égard.

Mme Béatrice Fraiteur se demande dans quel sens il faut comprendre les termes «peuvent comprendre des plaines de jeux» à l'article 2.

Le ministre précise que tous les espaces non bâties ne comptent pas nécessairement une plaine de jeux.

Zouden de commissieleden kennis kunnen nemen van het parkreglement?

Het commissielid is ten slotte van oordeel dat artikel 5 van het ontwerp van ordonnantie, dat betrekking heeft op de codificatie, nogal stroef uitvalt in een overigens makkelijke tekst. Kan dit niet worden verholpen? Een aantal juristen van het kabinet van de minister streven ernaar het Milieuwetboek zo spoedig mogelijk in werking te laten trede. Volgens het lid is dit niet dringend.

Mevrouw Françoise Schepmans en mevrouw Françoise Carton de Wiart willen dat het advies van de Raad voor het Leefmilieu in het verslag wordt opgenomen.

De voorzitter heeft daartegen geen bezwaar. Uit dit advies blijkt dat het voorontwerp van ordonnantie bij eenparigheid van de leden van de Raad voor het Leefmilieu aangenomen is.

Wat het Milieuwetboek betreft, zegt de minister dat een wetgevend werk van dergelijke omvang tijd vergt. Hij herinnert eraan dat, tijdens een vorig debat, dezelfde volksvertegenwoordiger gewezen heeft op de traagheid van de Raad van State.

Hij wijst er echter op dat de titels I tot V van het Milieuwetboek aan de Raad voor het Leefmilieu en aan de Brusselse Gewestelijke Economische en Sociale Raad voor advies bezorgd zijn. De minister wacht op hun opmerkingen.

Het lijkt hem volstrekt gewettigd om, aan het einde van de ordonnantie, te wijzen op het beginsel van de codificatie, zoals hij in andere ontwerpen van ordonnantie gedaan heeft.

Wat de bepaling van de groene ruimtes en van de speelpleinen betreft, verwijst de minister naar de toelichting bij artikel 2. Hij wijst er bovendien op dat bepalingen terzake ook in het GewOP en in het gewestplan staan.

De minister zegt dat het geen juridische geplogenheid is om deze begrippen, telkens men ernaar verwijst, te omschrijven.

De heer François Roelants du Vivier wijst de volksvertegenwoordiger erop dat de vierde en vijfde alinea van de toelichting bij artikel 2 terzake heel duidelijk zijn.

Mevrouw Béatrice Fraiteur vraagt zich af wat in de toelichting bij artikel 2 bedoeld wordt met «die speelpleinen omvatten».

De minister zegt dat onbebouwde terreinen niet noodzakelijkerwijs speelpleinen omvatten.

Mme Béatrice Fraiteur souhaite être rassurée: tous les espaces de jeux sont bien repris dans la réglementation?

Le ministre répond par l'affirmative; tous les espaces publics régionaux comprenant une plaine de jeux sont repris dans ce projet d'ordonnance.

Mme Françoise Carton de Wiart pose le problème des plaines de jeux communales, qui ne sont dès lors pas reprises dans cette législation.

Le ministre précise en effet que l'ordonnance vise uniquement les espaces publics régionaux. Le projet de règlement est cependant actuellement soumis aux différentes communes. Il vise à obtenir le plus large consensus possible pour que tous les règlements communaux se calquent sur le règlement régional.

Ce règlement régional précisera entre autres choses où on peut circuler à vélo; qu'on ne peut pas couper de fleurs; qu'on ne peut pas nager dans les étangs; qu'on ne peut pas faire de feu sauf autorisation exceptionnelle; qu'on ne peut pas apposer d'affiches publicitaires; qu'on ne peut pas stationner devant les entrées de parc; qu'on ne peut pas pêcher sans permis; qu'on ne peut pas nourrir les pigeons, les chats, etc.

M. Alain Adriaens souhaiterait que le projet de règlement en négociation avec les autorités locales figure en annexe du rapport.

Le ministre signale qu'il s'agit là d'une prérogative du gouvernement et que son projet d'arrêté n'a pas encore été approuvé par le gouvernement.

Le point 3 de l'article 34bis pose problème à Mme Béatrice Fraiteur; il porte sur «les comportements obligatoires ou prohibés». Elle se demande ce qu'il se passera quand le ministre ne sera plus en charge.

Le ministre rétorque que le jour où l'extrême droite sera au pouvoir elle balayera toutes les législations existantes, que ce soit celle-ci ou une autre.

Mme Ghislaine Dupuis se demande si toutes les activités de groupe seront désormais interdites dans les parcs, jardins, squares, espaces verts et terrains non bâties gérés par la Région de Bruxelles-Capitale?

Le ministre précise que toutes les activités d'envergure seront interdites, sauf autorisation particulière.

La même députée se demande si une école pourra encore organiser un jogging d'une classe dans un parc.

Le ministre précise qu'il ne s'agit pas, dans ce cas, d'un événement exceptionnel; il ne faut dès lors pas demander d'autorisation pour ce faire.

Mevrouw Béatrice Fraiteur wenst te worden gerustgesteld: heeft het reglement betrekking op alle speelpleinen?

De minister bevestigt dit: dit ontwerp van ordonnantie heeft betrekking op alle gewestelijke openbare ruimten met een speelplein.

Volgens mevrouw Françoise Carton de Wiart heeft deze wetgeving dus geen betrekking heeft op de gemeentelijke speelpleinen.

De minister geeft inderdaad toe dat de ordonnantie alleen betrekking heeft op de gewestelijke openbare ruimten. Het ontwerp van reglement wordt op dit ogenblik echter aan de verschillende gemeenten voorgelegd. Het sterkt ertoe een zo ruim mogelijke consensus te bereiken opdat alle gemeentelijke reglementen het gewestelijk reglement als vertrekpunt zouden nemen.

Dit gewestelijk reglement zal onder andere bepalen waar er mag gefietst worden, dat men geen bloemen mag plukken, dat men niet in de vijvers mag zwemmen, dat men geen vuur mag maken tenzij men hiervoor uitzonderlijke toestemming heeft gekregen; dat men geen reclame mag aanplakken; dat men zich niet voor de ingang van de parking mag parkeren; dat men niet mag vissen zonder vergunning; dat men de duiven, katten, enz. niet mag voeden.

De heer Alain Adriaens vraagt dat het ontwerp van reglement waarover op dit ogenblik met de lokale besturen wordt onderhandeld, bij het verslag gevoegd wordt.

De minister wijst erop dat dit een voorrecht is van de Regering en dat zijn ontwerp van besluit nog niet door de Regering is goedgekeurd.

Mevrouw Béatrice Fraiteur kan zich niet verenigen met punt 3 van artikel 34bis, dat betrekking heeft op «de verplichte of verboden gedragingen». Zij vraagt zich af wat er zal gebeuren eens de minister afgetreden is.

De minister zegt dat extreem rechts, eens aan de macht, alle bestaande wetgevingen van tafel zal vegen; deze of een andere inclus.

Mevrouw Ghislaine Dupuis vraagt zich af of alle groepsactiviteiten voortaan verboden zullen zijn in de parken, tuinen, plantsoenen, groen ruimten en onbebouwde terreinen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beheerd worden.

De minister zegt dat alle grootschalige activiteiten verboden zijn, behalve bij bijzondere toestemming.

Deszelfde volksvertegenwoordiger vraagt zich af of een school nog een jogging in een park zal kunnen houden.

De minister zegt dat dit geen uitzonderlijke manifestatie is en dat hiervoor geen toestemming vereist is.

Mme Françoise Schepmans se demande si pour la journée de la jeunesse il faut une autorisation.

Le ministre répond par l'affirmative.

Mme Andrée Guillaume-Vanderroost constate qu'on utilise de nouveau le même vocable que dans le rapport spécial de la Cour des comptes relatif à la division espaces verts de l'IBGE; le concept de parc régional. Elle relève que, dans son avis, le Conseil d'Etat signale qu'«il y aurait lieu de préciser la portée des termes 'espaces verts' («groene ruimten»), et notamment la relation de ces termes avec les termes 'zones vertes' («groene zones»),».

Mme Françoise Carton de Wiart se demande si le Conseil supérieur bruxellois de la conservation de la nature n'aurait pas du remettre un avis sur ce projet d'ordonnance.

M. François Roelants du Vivier signale que le président du Conseil supérieur bruxellois de la conservation de la nature est membre du Conseil de l'environnement, qu'il émet un avis sur tous les projets d'ordonnance par ce biais-là.

M. Alain Adriaens se demande si le nouvel article 34 bis à insérer vise également à établir les recettes pour l'organisation d'événements dans les espaces verts, les parcs, les jardins, les squares et les terrains non bâtis gérés par la Région de Bruxelles-Capitale.

Le projet d'arrêté établissant le règlement permettra-t-il à l'IBGE d'établir des tarifs régionaux?

En ce qui concerne la définition du vocable parc, le ministre souligne qu'il s'agit d'un intitulé général. A sa connaissance, en tant que tel le concept de parc n'est pas couvert par une définition juridique. C'est une prérogative de la Région qui parle de parc Roi Baudouin par exemple, mais qui parle par contre du bois du Wilder, etc.

Le ministre souligne que la seule définition précise porte sur le concept d'«espaces verts». Ce concept est tiré des définitions légales reprises au plan de secteur et au PRD.

Il signale par ailleurs que dans la plupart des communes il s'agit de parcs.

Mme Béatrice Fraiteur se demande si, dans ce cas, il ne serait pas judicieux de modifier l'article 34 bis en se référant aux espaces verts.

Le ministre précise que même s'il s'agit d'un square, l'écrêteau d'information reprendra le règlement général de parc.

Mevrouw Françoise Schepmans vraagt of er voor de dag van de jeugd een toestemming nodig is.

De minister beaamt dit.

Mevrouw André Guillaume-Vanderroost stelt vast dat men weer dezelfde bewoording gebruikt als in het bijzonder rapport van het Rekenhof betreffende de afdeling groene ruimten van het BIM, te weten het begrip gewestelijk park. Zij wijst erop dat de Raad van State in zijn rapport stelt dat de term groene ruimten (espaces verts) en de verhouding er van tot de term groenzones (zones vertes) zou moeten worden gepreciseerd.

Mevrouw Françoise Carton de Wiart vraagt zich af of men de Brusselse Hoge Raad voor het Natuurbehoud niet om advies over dit ontwerp van ordonnantie had moeten vragen.

De heer François Roelants du Vivier zegt dat de voorzitter van de Brusselse Hoge Raad voor het Natuurbehoud lid is van de Raad voor het leefmilieu, en als dusdanig advies over alle ontwerpen van ordonnantie uitbrengt.

De heer Alain Adriaens vraagt zich af of het nieuwe, in te voegen artikel 34bis er ook toe strekt de ontvangsten vast te stellen voor het organiseren van manifestaties in de groene ruimten, de parken, de tuinen, de plantsoenen en de onbebouwde terreinen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden beheerd.

Zal het ontwerp van besluit tot vaststelling van het reglement het BIM de mogelijkheid bieden gewestelijke tarieven te bepalen?

Wat de bepaling van het begrip park betreft, wijst de minister erop dat dit een algemeen opschrift is. Bij zijn weten bestaat er geen juridische definitie van het begrip park. Het Gewest kan dit begrip vrij gebruiken: zo is er het Koning Boudewijnpark, maar ook het Wilderbos.

De minister zegt dat de enige precieze definitie betrekking heeft op het begrip «groene ruimten». Dit begrip komt uit de wettelijke bepalingen in het gewestplan en het GewOP.

Hij wijst er bovendien op dat het in de meeste gemeenten over parken gaat.

Mevrouw Béatrice Fraiteur vraagt zich af of het dan niet beter zou zijn artikel 34 te wijzigen en te spreken van groene ruimten.

De minister zegt dat er zelfs op het informatiebord van een plantsoen «algemeen parkreglement» zal staan.

Il est important que les visiteurs retrouvent un label général.

M. François Roelants du Vivier a entendu le souhait du ministre; que les communes adoptent un même règlement pour leurs parcs, espaces verts et squares.

Est-ce que le gouvernement attendra l'obtention d'un accord au niveau des 19 communes avant d'adopter le projet d'arrêté?

Le ministre signale qu'il négocie d'abord avec les autorités des 19 communes. Il ne peut néanmoins pas faire dépendre une décision du gouvernement régional de négociations communales. Cependant, dans un souci d'harmonisation, il espère que les négociations aboutiront et que les 19 communes auront des règlements similaires.

Le ministre précise qu'il n'a pas soumis le projet d'ordonnance en question au Conseil supérieur bruxellois de la conservation de la nature parce qu'il s'agit d'une habilitation au gouvernement. D'autre part, le gouvernement n'est tenu de demander un avis que pour les arrêtés réglementaires exécutant l'ordonnance de 1995.

Par contre l'arrêté «Règlement de parc» qui reprendra en détail les prescrits relatifs à tous les espaces verts, aux parcs, aux jardins, aux squares et terrains non bâtis gérés par la Région de Bruxelles-Capitale, sera soumis au Conseil supérieur bruxellois de la conservation de la nature. Il convient que cet organisme spécialisé se prononce sur le règlement qui traitera de points spécifiques tels que le type de comportement à avoir par rapport aux nichées, par rapport aux fleurs, aux plantes. Il confirme par ailleurs que le président du Conseil supérieur bruxellois de la conservation de la nature est par ailleurs vice-président du Conseil de l'environnement.

Le ministre signale que l'article 34 bis ne précise en rien les recettes que peuvent obtenir l'Institut bruxellois pour la gestion de l'environnement pour des manifestations et événements particuliers. S'il est vrai que la Cour des Comptes a conseillé à l'IBGE d'élaborer une tarification, le ministre précise qu'il s'agira d'un document interne à l'Institut, applicable aux demandeurs.

Madame Béatrice Fraiteur en revient à la fréquentation en groupe des parcs, jardins, squares, espaces verts et terrains non bâtis gérés par la Région de Bruxelles-Capitale. Une troupe de scouts pourra-t-elle encore circuler dans un parc sans autorisation expresse?

Le ministre répond bien sûr par l'affirmative. Il souligne qu'il faut bien qu'on mesure le rôle de cette législation. Ces textes doivent être appliqués avec intelligence par l'administration.

Het is belangrijk dat de bezoekers een algemene label vinden.

De heer François Roelants du Vivier neemt akte van de wens van de minister dat de gemeenten eenzelfde reglement voor hun parken, groene ruimten en plantsoenen goedkeuren.

Zal de Regering met de 19 gemeenten eerst tot een akkoord trachten te komen alvorens het ontwerp van besluit aan te nemen?

De minister zegt dat hij eerst met de 19 gemeenten zal onderhandelen. Hij mag een beslissing van de Hoofdstedelijke Regering echter niet laten afhangen van onderhandelingen met de gemeenten. Uit zorg voor harmonisatie hoopt hij echter op een akkoord met de 19 gemeenten en hoopt hij dat de 19 gemeenten soortgelijke reglementen zullen goedkeuren.

De minister zegt dat hij het ontwerp van ordonnantie in kwestie niet aan de Brusselse Hoge Raad voor het Natuurbehoud heeft voorgelegd omdat het een machting aan de Regering betreft. Anderzijds moet de Regering alleen advies vragen voor de verordeningsbesluiten houdende uitvoering van de ordonnantie van 1995.

Het reglement met de gedetailleerde voorschriften betreffende alle groene ruimten, parken, tuinen, plantsoenen en onbebouwde terreinen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden beheerd, zal daarentegen wel aan de Brusselse Hoge Raad voor het Natuurbehoud worden voorgelegd. Dit gespecialiseerd orgaan moet zich uitspreken over het reglement, dat specifieke punten zal regelen, zoals de gedraging tegenover de nesten, de bloemen en de planten. Hij bevestigt bovendien dat de voorzitter van de Brusselse Hoge Raad voor het Natuurbehoud ondervoorzitter is van de Raad voor het Leefmilieu.

De minister zegt dat artikel 34bis niets bepaalt over de mogelijke inkomsten voor het Brussels Instituut voor het Milieubeheer uit bijzondere manifestaties en evenementen. Het Rekenhof heeft het BIM weliswaar aangeraden voor een tarivering te zorgen, maar de minister preciseert dat het gaat over het intern document van het Instituut, dat op de aanvragers van toepassing is.

Mevrouw Béatrice Fraiteur komt terug op de groepsactiviteiten in de parken, tuinen, plantsoenen, groene ruimten en onbebouwde terreinen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden beheerd. Zou een groep scouts nog zonder uitdrukkelijke toestemming een park kunnen betreden?

De minister bevestigt dit en wijst erop dat men de geest van deze wetgeving goed moet naleven. Het bestuur moet deze teksten intelligent toepassen.

L'IBGE ne va pas commencer à faire la chasse aux écoliers, aux troupes scouts ou autres. Le législateur ne peut cependant pas rentrer dans tous les détails.

Le ministre réitère que ce qui est exclu sans autorisation expresse se sont des jogging massifs, genre 20 km de Bruxelles, ou autres événements d'importance.

Mme Béatrice Fraiteur serait rassurée si le ministre rajoutait le qualificatif «d'importance» au mot événement.

Le ministre précise que ce qualificatif n'a aucune portée légitique.

III. Discussion des articles et votes

Article 1er

Vote

Cet article est adopté à l'unanimité des treize membres présents.

Article 2

M. Jan Béghin signale la non concordance du texte français et du texte néerlandais particulièrement dans cet article. Il cite des exemples. A la première ligne, il est précisé qu'il s'agit d'un règlement régional de parcs : en néerlandais manque le mot «park». A la fin du premier alinéa, il est précisé en français: «dénommés parcs», en néerlandais «parken genoemd» est absent.

Il convient d'apporter ces amendements techniques et de vérifier la concordance de l'entiereté des textes (cf. avis du Conseil d'Etat). Un texte adopté sera joint au rapport qui reprendra ces amendements techniques en néerlandais.

Madame Béatrice Fraiteur souhaiterait qu'on précise à cet article que le règlement régional de parcs est applicable aux espaces verts, comme décrit par ailleurs dans le commentaire des articles.

Le ministre précise qu'il a été très clair; l'intitulé général est bien «espaces verts» comme cela est repris par ailleurs dans le plan de secteur.

Het BIM zal geen jacht maken op klassen, scouts, groepen of andere parkbetreders. De wetgever kan echter niet in detail treden.

De minister herhaalt dat bijvoorbeeld voor massamаниfestaties zoals de 20 km van Brussel uitdrukkelijke toestemming vereist is.

Mevrouw Béatrice Fraiteur zou gerustgesteld zijn als de minister het woord «grote» voor het woord «manifestaties» zou toevoegen.

De minister zegt dat dit adjetief geen enkele juridische waarde heeft.

III. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen

Artikel 1

Stemming

Dit artikel wordt aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Artikel 2

De heer Jan Béghin wijst erop dat de Franse en de Nederlandse tekst, vooral van dit artikel, niet overeenstemmen. Hij geeft een aantal voorbeelden. In de eerste regel van de Franse tekst is er sprake van «un règlement régional de parc», terwijl er in de Nederlandse tekst sprake is van «een gewestelijk reglement» en het woord «park» dus ontbreekt. Aan het einde van het eerste lid staat in de Franse tekst «dénommés parcs», terwijl in de Nederlandse tekst de woorden «parken genoemd» ontbreken.

Deze technische correcties moeten worden aangebracht en de concordantie van beide teksten moet worden gecontroleerd (zie advies van de Raad van State). Bij het verslag zal een aangenomen tekst worden gevoegd, waarin deze technische correcties van de Nederlandse tekst aangebracht zijn.

Mevrouw Béatrice Fraiteur wil dat er in dit artikel gepreciseerd wordt dat het gewestelijk parkreglement van toepassing is op de groene ruimten, zoals trouwens in de toelichting bij de artikelen is opgenomen.

De minister zegt dat hij heel duidelijk geweest is: het algemeen opschrift luidt wel degelijk «groene ruimten», zoals dat trouwens in het gewestplan staat.

Il souligne ici qu'on fait référence à une définition large. S'il remplaçait le mot «parc» par «espace vert», à ce moment-là par exemple, le square de la Chapelle n'étant pas un espace vert, ce square serait exclu de cette législation (alors que cet espace non bâti est géré par la Région comme un espace vert).

M. Alain Adriaens se demande ce qu'il en est des espaces verts qui sont gérés par l'AED. Ces espaces verts ne sont repris ni au plan de secteur ni au PRD.

Le ministre précise que ces espaces verts ne sont pas visés par cette ordonnance; ils ne sont pas gérés par l'Institut bruxellois pour la gestion de l'environnement. Il ne s'agit pas de lieux que les gens vont fréquenter durant leurs loisirs.

Mme Françoise Carton de Wiart estime opportun de nuancer légèrement les propos du ministre car, d'après elle, certains espaces verts en voirie, tels que repris dans le Plan régional de développement et dans le plan de secteur, devraient être repris, comme par exemple le square Vergote.

M. François Roelants du Vivier se demande ce qu'il en est par exemple de la drève de Lorraine.

Le ministre précise qu'il s'agit d'un espace forestier.

Mme Françoise Carton de Wiart se demande si le rond-point Schuman ne devrait pas également être repris.

Le ministre répond par la négative. Il ne s'agit pas d'un espace de promenades.

Mme Béatrice Fraiteur quant à elle cite le cas du boulevard Saint-Michel.

Le ministre précise qu'il est géré par l'AED, tout comme le rond point Schuman par ailleurs.

Vote

L'article est adopté par le même vote.

Article 3

Vote

L'article est adopté par le même vote.

Hij wijst erop dat er hier verwezen wordt naar een ruime bepaling. Als men het woord «park» zou vervangen door de woorden «groene ruimte», zou bijvoorbeeld het Kappelleplantsoen, daar het geen groene ruimte is, buiten deze wetgeving vallen (ofschoon deze onbebouwde ruimte door het Gewest als een groene ruimte wordt beheerd).

De heer Alain Adriaens vraagt zich af hoe de zaken liggen met de groene ruimten die door het BUV worden beheerd. Deze groene ruimten komen niet voor in het gewestplan, noch in het GewOP.

De minister preciseert dat deze ordonnantie niet op deze groene ruimten van toepassing is. Ze worden niet beheerd door het Brussels Instituut voor Milieubeheer. Het betreft ook geen plaatsen die geregeld door personen in hun vrije tijd worden bezocht.

Mevrouw Françoise Carton de Wiart acht het raadzaam de woorden van de minister enigszins te nuanceren omdat, haar inziens, sommige groene ruimten op en langs de wegen, zoals deze in het GewOP en in het gewestplan voorkomen, wel onder deze wetgeving zouden moeten vallen, zoals bijvoorbeeld het Vergoteplantsoen.

De heer François Roelants du Vivier vraagt zich af hoe de zaken liggen met bijvoorbeeld de Lorrainedreef.

De minister zegt dat dit een bosruimte is.

Mevrouw Françoise Carton de Wiart vraagt zich af of deze ordonnantie ook geen betrekking zou moeten hebben op de Schumanrotonde.

De minister ontkent dit. De Schumanrotonde is geen wandelruimte.

Mevrouw Béatrice Fraiteur vraagt hoe de zaken liggen met de Sint-Michielslaan.

De minister zegt dat deze, net als de Schumanrotonde, door het BUV wordt beheerd.

Stemming

Het artikel wordt aangenomen met eenzelfde stemverhouding.

Artikel 3

Stemming

Het artikel wordt aangenomen met eenzelfde stemverhouding.

Article 4

M. Alain Adriaens voudrait être rassuré: s'agit-il bien de compléter l'article 41 par un douzième tiret?

Le ministre répond par l'affirmative. C'est le Conseil d'Etat qui a souhaité que la présentation se fasse de cette façon là.

M. Alain Adriaens se demande pourquoi parfois on précise qu'il s'agit de la présente ordonnance et d'autres fois non.

Le ministre informe que le Conseil d'Etat a estimé que cette précision était superfétatoire.

M. Alain Adriaens constate que le Conseil d'Etat n'est pas toujours uniforme en la matière. Selon lui, il ne faut pas obtempérer à tout ce que le Conseil d'Etat affirme.

Vote

L'article est adopté à l'unanimité des 13 membres présents.

*Article 5**Vote*

L'article est adopté à l'unanimité des 13 membres présents.

Vote sur l'ensemble du projet d'ordonnance

L'ensemble du projet d'ordonnance est adopté à l'unanimité des treize membres présents.

La Rapporteuse,

Mme Françoise CARTON
de WIART

Le Président,

François ROELANTS
DI VIVIER

Artikel 4

De heer Alain Adriaens wil gerustgesteld worden: is het wel degelijk de bedoeling artikel 41 met een twaalfde streepje te vervolledigen?

De minister bevestigt dit. De Raad van State heeft trouwens op deze voorstelling aangedrongen.

De heer Alain Adriaens vraagt zich af waarom men soms preciseert dat het deze ordonnantie betreft, en soms niet.

De minister zegt dat de Raad van State van mening was dat deze precisering overbodig was.

De heer Alain Adriaens stelt vast dat de Raad van State terzake niet altijd consequent is. Volgens hem moet men niet altijd klakkeloos ingaan op wat de Raad van State zegt.

Stemming

Het artikel wordt aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

*Artikel 5**Stemming*

Het artikel wordt aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

Stemming over het gehele ontwerp van ordonnantie

Het gehele ontwerp van ordonnantie wordt aangenomen bij eenparigheid van de 13 aanwezige leden.

De Rapporteur,

Mevr. Françoise CARTON
de WIART

De Voorzitter,

François ROELANTS
DI VIVIER

4. Texte adopté par la Commission*Article 1er*

La présente ordonnance règle une matière visée à l'article 39 de la Constitution.

Article 2

Dans l'ordonnance du 27 avril 1995 relative à la sauvegarde et à la protection de la nature, il est inséré au chapitre IV du titre III un article 34bis, rédigé comme suit:

«Article 34bis

Le Gouvernement peut arrêter un règlement régional de parc applicable aux parcs, jardins, squares, espaces verts et terrains non bâtis gérés par la Région de Bruxelles-Capitale accessibles au public et dénommés «parcs» et contenant des dispositions relatives:

- 1.aux conditions et aux heures d'ouverture et de fermeture;
- 2.aux conditions d'accès du public;
- 3.aux comportements obligatoires ou prohibés;
- 4.à la tenue de manifestations ou réunions;
- 5.à la surveillance.»

Article 3

A l'article 40 de la même ordonnance, il est inséré entre le deuxième et le troisième tiret les dispositions suivantes:

- «- procéder à des contrôles d'identité;
- expulser toute personne qui ne respecte pas le règlement de parc et refuse d'obtempérer à leurs injonctions.»

Article 4

L'article 41, alinéa 1er, de la même ordonnance est complété comme suit:

- «- toute personne qui contrevient aux dispositions d'un règlement établi conformément à l'article 34bis.»

Article 5

L'article 45 de la même ordonnance est remplacé par la disposition suivante:

4. Door de Commissie aangenomen tekst*Artikel 1*

Deze ordonnantie regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 39 van de Grondwet.

Artikel 2

In de ordonnantie van 27 april 1995 betreffende het behoud en de bescherming van de natuur wordt in hoofdstuk IV van titel III een artikel 34bis ingevoegd, dat als volgt luidt:

«Artikel 34bis

De regering kan een gewestelijk parkreglement vaststellen dat van toepassing is op parken, tuinen, plantsoenen, groene ruimten en onbebouwde terreinen die door het Brussels Hoofdstedelijk Gewest worden beheerd, voor het publiek toegankelijk zijn en parken worden genoemd, dat bepalingen bevat betreffende:

- 1.de openings- en sluitingsvoorwaarden en -uren;
- 2.de toegangsvoorwaarden voor het publiek;
- 3.de verplichte of verboden gedragingen;
- 4.de organisatie van manifestaties of bijeenkomsten;
- 5.het toezicht.»

Artikel 3

In artikel 40 van dezelfde ordonnantie worden tussen het tweede en het derde streepje de volgende bepalingen ingevoegd:

- «- identiteitscontroles uitvoeren;
- een persoon die het parkreglement overtreedt en die aan hun bevelen geen gevolg geeft, het park uitzetten.»

Artikel 4

Artikel 41, eerste lid, van dezelfde ordonnantie, wordt aangevuld als volgt:

- «- hij die een bepaling van een reglement opgesteld overeenkomstig artikel 34bis overtreedt.»

Artikel 5

Artikel 45 van dezelfde ordonnantie wordt door de volgende bepaling vervangen:

«Le Gouvernement peut, en application de l'article 104 de l'ordonnance du 5 juin 1997 relative aux permis d'environnement, intégrer les dispositions de la présente ordonnance au Code bruxellois de l'environnement.»

«De Regering kan de bepalingen van deze ordonnantie, met toepassing van artikel 104 van de ordonnantie van 5 juni 1997 betreffende de milieuvergunningen, opnemen in het Brussels Milieuwetboek.»

Annexe

**Avis du Conseil de l'Environnement sur
l'avant-projet d'ordonnance du 27 avril 1995
relative à la sauvegarde et
à la protection de la nature**

24 mars 1997

Cet avant-projet d'ordonnance est approuvé à l'unanimité

Bijlage

**Advies van de Raad voor het Leefmilieu
over een voorontwerp van ordonnantie tot wijziging
van de ordonnantie van 25 april 1995 betreffende het
behoud en de bescherming van de natuur**

24 maart 1997

Dat voorontwerp van ordonnantie wordt goedgekeurd bij eenparigheid
van de aanwezige leden.

1197/8635
I.P.M. COLOR PRINTING
02/218.68.00